

**THÔNG BÁO
về việc đăng ký Kiến trúc sư ASEAN**

Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc trong ASEAN (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Architectural Services), viết tắt là MRA về dịch vụ Kiến trúc được đại diện các nước thành viên ASEAN ký kết tại Singapore ngày 20/11/2007.

Mục tiêu chính của MRA về dịch vụ Kiến trúc nhằm phù hợp với tinh thần hoạt động hợp tác của ASEAN trên cơ sở phân phối công bằng các nguồn lực, lợi ích thông qua các tiêu chuẩn nghiên cứu, thiết lập hợp tác và cam kết chuyển giao công nghệ trong kiến trúc giữa các nước thành viên ASEAN. MRA về dịch vụ Kiến trúc sẽ tạo thuận lợi cho sự di chuyển của các Kiến trúc sư trong ASEAN và tăng cường trao đổi thông tin, vận dụng kinh nghiệm thực tiễn tốt nhất trên cơ sở các tiêu chuẩn về đào tạo kiến trúc, hành nghề và trình độ chuyên môn. Có thể tìm hiểu thêm các thông tin bằng cách truy cập Website của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN tại: <http://www.aseanarchitectcouncil.org>.

Điều kiện cần để một Kiến trúc sư Việt Nam đăng ký hành nghề tại một quốc gia ASEAN là phải được công nhận là Kiến trúc sư ASEAN (ASEAN Architect), gọi tắt là AA. Ủy ban Giám sát của Việt Nam để thực hiện Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc trong ASEAN (gọi tắt là Ủy ban Giám sát của Việt Nam về Kiến trúc) là cơ quan được ủy quyền xem xét và đệ trình hồ sơ công nhận Kiến trúc sư ASEAN.

Chúng tôi xin trân trọng thông báo tới Quý đơn vị, các Kiến trúc sư đang hành nghề và xin gửi kèm theo các tài liệu liên quan đến việc đăng ký Kiến trúc sư ASEAN để các Kiến trúc sư nghiên cứu, tiến hành thủ tục đăng ký khi có nhu cầu.

Để biết thêm chi tiết, xin liên hệ với ông Vũ Anh Tú, Thư ký Ủy ban Giám sát của Việt Nam về Kiến trúc, điện thoại 0904668639.

Hy vọng những thông tin về việc đăng ký Kiến trúc sư ASEAN trên đây sẽ hữu ích đối với Quý đơn vị và các Kiến trúc sư trong việc mở rộng môi trường hành nghề tại khu vực ASEAN và quốc tế./.

UBGS của Việt Nam về Kiến trúc

TÓM TẮT VỀ “THỎA THUẬN THỪA NHẬN LẦN NHAU VỀ DỊCH VỤ KIẾN TRÚC TRONG ASEAN” VÀ TÌNH HÌNH CHUNG VIỆC THỰC HIỆN THỎA THUẬN CỦA CÁC NƯỚC ASEAN

1. Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ kiến trúc trong ASEAN:

Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ kiến trúc trong ASEAN (được viết tắt là MRA) đã được đại diện Chính phủ các Quốc gia thành viên ký kết ngày 20/11/2007 tại Singapore.

Nội dung của Thỏa thuận gồm 08 điều hướng tới các mục tiêu:

- Tạo thuận lợi cho việc di chuyển kiến trúc sư;
- Trao đổi thông tin để xúc tiến việc chấp thuận thông lệ tốt nhất về các tiêu chuẩn đào tạo kiến trúc, việc hành nghề và các tiêu chuẩn trình độ chuyên môn;
- Phù hợp với tinh thần ASEAN (spirit of ASEAN) trên cơ sở phân phối công bằng các nguồn lực là lợi ích thông qua các nghiên cứu cùng hợp tác;
- Động viên, tạo thuận lợi và tạo sự công nhận lẫn nhau của các Kiến trúc sư và xây dựng các cam kết chuyển giao công nghệ giữa các thành viên ASEAN.

(bản Thỏa thuận bằng tiếng Anh được đại diện Chính phủ các nước thành viên ký kết và đã được đăng tải tại Website: <http://www.aseanarchitectcouncil.org> của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN)

Kiến trúc sư ASEAN (ASEAN Architect – AA):

Là một Kiến trúc sư được Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN chấp nhận, thông qua một quy trình đánh giá, và được ghi tên và đăng bạ các Kiến trúc sư ASEAN, được phong danh hiệu Kiến trúc sư ASEAN. Điều kiện để được đăng ký như một Kiến trúc sư ASEAN như sau:

- Đã hành nghề liên tục không dưới 10 năm kể từ khi tốt nghiệp, trong đó phải có ít nhất 5 năm kể từ ngày được cấp chứng chỉ/đăng ký hành nghề;
- Đã có ít nhất hai năm đảm nhận trách nhiệm chủ trì công việc kiến trúc quan trọng;
- Đáp ứng các yêu cầu về phát triển nghề nghiệp liên tục (CPD) ở mức độ thỏa đáng theo quy định tại quốc gia xin đăng ký;
- Đáp ứng và bắt buộc tuân thủ các quy định hiện hành về đạo đức hành nghề tại quốc gia xin đăng ký.

Việc cấp và thu hồi danh hiệu Kiến trúc sư ASEAN thuộc thẩm quyền của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN (ASEAN Architect Council - AAC). Thẩm quyền này đôi khi có thể được Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN giao cho Ủy ban giám sát (Monitoring Committee – MC) được ủy quyền ở mỗi quốc gia thành viên.

Một Kiến trúc sư ASEAN chỉ được hành nghề trong một dự án cụ thể khi (anh ta/chị ta) được công nhận là đủ năng lực hành nghề theo Thỏa thuận này.

Để hành nghề ở một quốc gia khác trong ASEAN, Kiến trúc sư ASEAN phải đăng ký với Cơ quan quản lý nghề nghiệp của nước sở tại là một Kiến trúc sư nước ngoài có đăng ký.

Khi được chấp thuận và được hành nghề, Kiến trúc sư ASEAN phải luôn tuân thủ các luật pháp và các quy chế của quốc gia sở tại.

Nguyên tắc đánh giá, công nhận Kiến trúc sư ASEAN:

a) Hoàn thành một Chương trình đào tạo về kiến trúc được công nhận

- Một ứng viên đăng ký với Ủy ban Giám sát để được ghi danh là Kiến trúc sư ASEAN (AA) phải có bằng chứng nhận tốt nghiệp một chương trình đào tạo đại học được công nhận chính thức hoặc tương đương theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

- Thời gian đào tạo các Kiến trúc sư phải không ngắn hơn 5 năm đào tạo liên tục theo một chương trình chính quy tại một trường đại học được cơ quan thẩm quyền là Bộ Giáo dục và Đào tạo công nhận hoặc một chương trình quy đổi được công nhận là tương đương.

b) Tư cách để hành nghề độc lập

Các ứng viên xin đăng ký phải có giấy phép/chứng chỉ hành nghề kiến trúc do Cơ quan thẩm quyền quản lý nghề nghiệp của nước sở tại cấp.

c) Có kinh nghiệm hành nghề kiến trúc liên tục từ 10 năm trở lên kể từ ngày tốt nghiệp, trong đó ít nhất phải có 5 năm đã được cấp chứng chỉ/giấy phép hành nghề;

- Một Kiến trúc sư hoặc một người hành nghề kiến trúc có đủ tư cách để được đăng ký là Kiến trúc sư ASEAN (AA) nếu họ có ít nhất 10 năm hành nghề liên tục sau khi tốt nghiệp đại học trong đó phải có ít nhất 5 năm có chứng chỉ/giấy phép hành nghề. Việc đánh giá kinh nghiệm hành nghề thực tế cần được thực hiện thông qua:

+ Nộp báo cáo mô tả loại hình các công việc, quy mô, mức độ quan trọng, và mức độ đảm trách các công việc kiến trúc đó trong khoảng thời gian 10 năm sau khi tốt nghiệp đại học. (Mẫu báo cáo xem tại Phụ lục 2). Báo cáo phải thể hiện được rằng ứng viên có thực tế hành nghề, trực tiếp hoặc gián tiếp sử dụng kiến thức về kiến trúc, kỹ năng, kinh nghiệm và năng lực xử lý đánh giá, có quyết định về kỹ thuật hoặc kiến trúc của dự án hoặc công trình;

+ Trong một số trường hợp nếu cần, có thể phải qua một cuộc phỏng vấn để kiểm tra các thông tin về các công việc đã hoàn thành và đánh giá sự đáp ứng các yêu cầu của việc đăng ký.

- Các cuộc phỏng vấn sẽ được thực hiện bởi một Hội đồng chuyên môn có từ ba thành viên trở lên. Trong quá trình phỏng vấn, ứng viên cần chuẩn bị để trả lời các câu hỏi về kiến thức chuyên môn trong lĩnh vực kiến trúc, mức độ am hiểu công tác khảo sát, quy hoạch, thiết kế, xây dựng, chế tạo, sản xuất, vận hành, bảo dưỡng và nghiên cứu (liên quan đến kinh nghiệm hành nghề), và các quy định về hành nghề kiến trúc.

- Các kinh nghiệm hành nghề kiến trúc có thể bao gồm: kinh nghiệm thiết kế, chuẩn bị hồ sơ thi công, giám sát hoặc những kinh nghiệm khác như các công việc có yếu tố kỹ thuật, kinh tế và hành chính nhưng liên quan trực tiếp đến công việc kiến trúc.

d) Phải có ít nhất 2 năm đảm nhận các công việc kiến trúc quan trọng:

Công việc kiến trúc quan trọng là công việc yêu cầu thực hiện các quyết định độc lập về chuyên môn, các công trình và dự án phải có quy mô, giá trị hoặc mức độ phức tạp đáp ứng yêu cầu và Kiến trúc sư phải trực tiếp chịu trách nhiệm về công việc thực hiện. Nhìn chung, một Kiến trúc sư có thể được coi là chịu trách nhiệm về các công việc kiến trúc quan trọng khi:

- Thực hiện lập quy hoạch, thiết kế, điều phối và thực hiện dự án tương đối phức tạp; hoặc

- Tham gia trong các dự án lớn với trách nhiệm và khối lượng công việc lớn; hoặc

- Thực hiện những dự án có yếu tố mới lạ, tổng hợp hoặc công việc đòi hỏi sự phối hợp của nhiều bộ môn.

Thời hạn 2 năm này được thực hiện trong khoảng thời gian sau khi được cấp chứng chỉ/giấy phép hành nghề.

e) Duy trì việc Phát triển nghề nghiệp liên tục (CPD)

- Việc phát triển nghề nghiệp liên tục (Continuing professional development - CPD) phải được thực hiện nhằm đáp ứng nhu cầu cập nhật các kỹ năng nghề nghiệp, mở rộng kiến thức, tìm kiếm những lĩnh vực mới có ứng dụng các công nghệ, phương pháp hành nghề mới và các đổi thay trong các lĩnh vực xã hội và sinh thái. Chứng chỉ xác nhận đã tham gia các chương trình CPD sẽ được Cơ quan thẩm quyền quản lý nghề nghiệp yêu cầu mỗi khi cấp mới hoặc gia hạn đăng ký.

- Các mục tiêu của chương trình CPD nhằm tăng cường nhu cầu học tập suốt đời và là cơ sở để các Kiến trúc sư định kỳ nâng cao trình độ chuyên môn và kỹ năng hành nghề. Yêu cầu của Ủy ban Giám sát về Phát triển nghề nghiệp liên tục là trong khoảng thời gian 2 năm phải tham gia một chương trình CPD với tổng thời gian đào tạo liên tục khoảng 2 tuần.

- Mỗi Kiến trúc sư ASEAN (AA) được yêu cầu cung cấp chứng chỉ xác nhận đã thực hiện việc Phát triển nghề nghiệp liên tục theo đúng các yêu cầu của Cơ quan thẩm quyền quản lý nghề nghiệp.

g) Tuân thủ các tiêu chuẩn về đạo đức nghề nghiệp và đạo đức xã hội

- Các chuẩn mực về đạo đức hành nghề: Tất cả các Kiến trúc sư có nguyện vọng được đăng ký như một Kiến trúc sư ASEAN (AA) phải tự nguyện tuân thủ các chuẩn mực đạo đức hành nghề kiến trúc quốc tế được Nước Sở tại công nhận và các chuẩn mực đạo đức hiện hành khác. Cụ thể, một trong các tiêu chuẩn đạo đức hành nghề là kiến trúc sư phải đặt các yêu cầu về bảo vệ môi trường, sức khỏe, an ninh của cộng đồng cao hơn các lợi ích của bản thân cũng như khách hàng và đồng nghiệp, chỉ được hành nghề trong lĩnh vực thuộc thẩm quyền. Ủy ban Giám sát (MC) được yêu cầu phải xác nhận rằng khi đăng ký các Kiến trúc sư phải ký các bản cam kết tuân thủ các chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp nói trên.

- Trách nhiệm nghề nghiệp: các Kiến trúc sư ASEAN phải chịu trách nhiệm cá nhân về các hoạt động nghề nghiệp của mình theo các yêu cầu của Chứng chỉ hành nghề đồng thời theo các quy định hiện hành của pháp luật.

- Trong quá trình hành nghề kiến trúc của mình, mỗi Kiến trúc sư ASEAN không được có các vi phạm nghiêm trọng trong lĩnh vực kỹ thuật hoặc đạo đức tại Việt Nam hoặc bất cứ quốc gia nào.

- Mỗi Kiến trúc sư ASEAN đều phải tuân thủ các luật lệ về đạo đức nghề nghiệp trong lĩnh vực mà họ hành nghề.

Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN (ASEAN Architect Council - AAC):

Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN được thành lập bởi đại diện được đề cử từ mỗi Ủy ban Giám sát của các quốc gia thành viên ASEAN tham gia (01 đại diện mỗi quốc gia thành viên).

Chức năng của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN (AAC) được quy định tại Mục 4.3.2 Khoản 4.3 Điều 4 trong Thỏa thuận.

Các hoạt động của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN được công bố tại Website: <http://www.aseanarchitectcouncil.org>

Ủy ban giám sát (Monitoring Committee – MC):

Theo quy định của Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc, Ủy ban giám sát được mỗi Quốc gia thành viên ASEAN thành lập để triển khai, xử lý và duy trì một Đăng bạ quốc gia các Kiến trúc sư ASEAN (ASEAN Architect Register - AAR) tại nước mình.

Ủy ban Giám sát của Việt Nam để thực hiện thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc (*viết tắt là UBGS của Việt Nam về Kiến trúc*) được Bộ trưởng Bộ Xây dựng thành lập theo Quyết định số 815/QĐ-BXD ngày 06/8/2009 (sau đó được kiện toàn tại Quyết định số 156/QĐ-BXD ngày 08/02/2014 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng). Cơ cấu của UBGS của Việt Nam về Kiến trúc gồm 07 thành viên là đại diện của Bộ Xây dựng, Hội Kiến trúc sư Việt Nam, các trường đào tạo Kiến trúc sư và Viện Kiến trúc Quốc gia; Bộ Xây dựng giữ trách nhiệm Chủ tịch UBGS của Việt Nam về Kiến trúc.

Chức năng, nhiệm vụ của UBGS của Việt Nam về Kiến trúc được quy định tại Quyết định số 334/QĐ-BXD ngày 28/3/2011 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng về việc ban hành Quy chế Tổ chức hoạt động của Ủy ban Giám sát của Việt Nam để thực hiện Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc trong ASEAN.

2. Ủy ban Giám sát của Việt Nam về Kiến trúc:

Trên cơ sở Thỏa thuận, được sự đồng ý của Thủ tướng Chính phủ, Bộ Xây dựng đã thành lập Ủy ban giám sát của Việt Nam để thực hiện Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ kiến trúc giữa các nước ASEAN tại Quyết định số 815/QĐ-BXD ngày 06/8/2009 (gọi tắt là Ủy ban giám sát của Việt Nam về Kiến trúc). Quy chế tổ chức và hoạt động của Ủy ban giám sát của Việt Nam về Kiến trúc cũng đã được ban hành kèm theo Quyết định số 334/QĐ-BXD ngày 28/3/2011 của Bộ trưởng Bộ Xây dựng.

Ngày 14/6/2011, Bộ Xây dựng có Quyết định số 554/QĐ-BXD về việc ban hành Quy chế đánh giá Kiến trúc sư ASEAN. Quy chế này cũng đã được các nước thành viên thảo luận và thông qua tại các phiên họp của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN (AAC Meeting) trước đó.

Ngày 08/02/2014, Bộ Xây dựng ban hành Quyết định số 156/QĐ-BXD về việc kiện toàn và bổ nhiệm các Thành viên UBGS của Việt Nam để thực hiện thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ Kiến trúc trong ASEAN.

Căn cứ các Quyết định nêu trên, UBGS của Việt Nam về Kiến trúc phối hợp với Vụ Quy hoạch – Kiến trúc đã báo cáo, xin ý kiến chỉ đạo của Lãnh đạo Bộ Xây dựng và đang hoàn thiện các thủ tục để đủ các điều kiện triển khai các công việc theo chức năng nhiệm vụ được phân công.

Cùng với đại diện của Bộ Xây dựng tại Ủy ban điều phối về hợp tác dịch vụ ASEAN (CCS), đại diện được phân công của UBGS của Việt Nam về Kiến trúc đã tham gia các cuộc họp định kỳ của Nhóm dịch vụ về kiến trúc trong ASEAN, bao gồm đại diện đến từ các Nước thành viên ASEAN nhằm rà soát các công việc đã triển khai tại mỗi nước và thảo luận, đàm phán tiếp tục các nội dung trên cơ sở Thỏa thuận đã được ký kết.

Tại phiên họp lần thứ 22 của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN (AAC 22 Meeting) ngày 23/9/2014 tại Bali, Indonesia, Việt Nam đã chính thức được công nhận 07 Kiến trúc sư ASEAN đầu tiên; tiếp theo, tại phiên họp lần thứ 25 (AAC 25 Meeting) ngày 29/9/2015 tại Singapore, Việt Nam được công nhận thêm 02 Kiến trúc sư ASEAN.

3. Tình hình thực hiện Thỏa thuận của các nước thành viên ASEAN:

Đến nay, toàn bộ 10/10 Quốc gia thành viên ASEAN đã chính thức tham gia “Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau trong ASEAN về dịch vụ kiến trúc”. Brunei là quốc gia cuối cùng thông báo chính thức tham gia tại phiên họp thứ 16 của Nhóm dịch vụ về kiến trúc trong ASEAN hồi tháng 5/2013 (AAC 16 Meeting) tại Brunei.

Tất cả 10/10 quốc gia thành viên đã hoàn thành và trình thông qua quy chế đánh giá Kiến trúc sư ASEAN (Brunei là quốc gia cuối cùng thông qua Quy chế đánh giá Kiến trúc sư ASEAN trong phiên họp của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN lần thứ 22 tại Bali, Indonesia).

Tính đến thời điểm ngày 29/9/2015, sau phiên họp Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN lần thứ 25 (AAC 25 Meeting) tại Singapore, tổng số Kiến trúc sư ASEAN được đăng ký trong toàn khu vực là 285 (Brunei: 01; Indonesia: 84; Lào 06; Malaysia: 35; Myanmar: 12; Philippines: 53; Singapore: 74; Thái Lan: 11; và Việt Nam: 09). Số liệu này sẽ được cập nhật liên tục sau mỗi phiên họp thường kỳ của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN.

Tại các phiên họp thường kỳ hàng năm, các nước thành viên tiếp tục trao đổi kinh nghiệm chuyên môn, nghề nghiệp, các quy định pháp luật về hành nghề kiến trúc sư tại mỗi nước; thảo luận để xây dựng quy trình chung thực hiện việc đăng ký, kiểm soát Kiến trúc sư ASEAN (còn gọi là đăng ký Kiến trúc sư nước ngoài) khi họ di chuyển và hành nghề tại nước thành viên khác.

Từ phiên họp tại Xiem Riep, Cambodia (AAC 11 Meeting, 14/3/2012), các Nước thành viên ASEAN đã thảo luận việc đề xuất thành lập Nhóm giáo dục kiến trúc (Architect Education Working Group) nhằm trao đổi thông tin, kinh nghiệm, tiến tới xây dựng các chương trình trao đổi chuyên môn cụ thể giữa các trường đào tạo kiến trúc, giữa các chuyên gia và giữa sinh viên của các trường trong ASEAN. Đến nay, từ đề xuất này đã hình thành Ủy ban về giáo dục kiến trúc (ASEAN Architect Education Council - AAEC), thiết lập được một mảng thông tin trong Website của Hội đồng Kiến trúc sư ASEAN và thường xuyên được thảo luận, cập nhật tại các phiên họp.

UBGS của Việt Nam về Kiến trúc
(updated Sept, 2015)